

виклики часу, PR-освіта не повинна обмежуватися лише цією моделлю підготовки фахівців зв'язків з громадськістю.

Чуканова С. О., провідний бібліотекар наукової
бібліотеки НаУКМА,
Голубева М. О., доцент, НаУКМА

ДЕЯКІ СУПЕРЕЧНОСТІ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ІЗ БІБЛІОТЕЧНОЇ СПРАВИ У ВНЗ УКРАЇНИ

Актуальність дослідження. Відповідно до Державної національної програми «Освіта» («Україна XXI століття») «динамізм, притаманний сучасній цивілізації, зростання соціальної ролі особистості, гуманізація та демократизація суспільства, інтелектуалізація праці, швидка зміна техніки і технологій в усьому світі – все це потребує створення таких умов, за яких народ України став би нацією, що постійно навчається».

Велику роль у модернізації бібліотечної освіти в Україні відіграє врахування позитивного досвіду та прогресивних ідей зарубіжних країн, зокрема Сполучених Штатів Америки. Зокрема зазначимо такий факт – обов'язковою умовою вступу на магістерську програму з бібліотекознавства та інформології у США є стаж роботи у бібліотеці, в Україні таких вимог не ставлять. У зв'язку із цим виникає суперечність між теоретичною підготовкою студентів та готовністю до виконання їхніх професійних обов'язків по завершенні навчання у ВНЗ України.

Актуальність нашого дослідження полягає в аналізі позитивного досвіду в галузі бібліотечної освіти у ВНЗ США.

Об'єкт нашої наукової розвідки – історичний розвиток системи бібліотечної вищої освіти в США в другій половині XX – на початку XXI ст.

Предмет нашого аналізу – навчально-виховний процес професійної підготовки фахівців з бібліотекознавства та інформології у ВНЗ США.

Мета нашого дослідження - проаналізувати професійну підготовку у галузі бібліотекознавства та інформології у США у другій половині XX – на початку XXI ст. із метою застосування найкращих практичних інноваційних рішень для України.

Суть роботи бібліотеки як установи визначено у Законі України (1995 р.) «Про бібліотеки і бібліотечну справу» зазначається, що бібліотекою є «інформаційний, культурний, освітній заклад, що має упорядкований фонд документів і надає їх у тимчасове користування фізичним та юридичним особам». Погляди зарубіжних бібліотекознавців стосуються здебільшого роботи з користувачами та відповідно відображають так званий «читацечентризм». На думку вітчизняних науковців, суть діяльності фахівця зі спеціальності «книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія» полягає у роботі з бібліографічною інформацією, тобто – з даними про документ, які є важливими для його ідентифікації. Це результат аналітико – синтетичної обробки документів. Отже вміння шукати інформацію та аналізувати її є складовою готовності до роботи фахівця зі спеціальності «книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія», саме тому ми говоримо про готовність до інформаційно -- аналітичної діяльності.

Теоретико – методологічна основа нашого дослідження ґрунтується на науковій працях українських та зарубіжних учених, виконаних у межах

проблематики щодо бібліотечної активності користувачів: Е. Беррет, І. Давидова, Р. Рубін, Г. Солоїденко, Т. Ярошенко; визначення та аналізу педагогічних умов: М. Городський, М. Голубева, М. Козій, О. Мороз, Л. Онучак, З. Фалинська; дослідження поняття «готовність до діяльності»: Ю. Бабанський, М. Благов, З. Васильєв, М. Дяченко, Г. Ільїна, Л. Кандибович, Н. Кузьміна, К. Платонов, В. Ягупов, П. Яковлева; визначення поняття «готовність до професійної діяльності»: Ю. Бабанський, Л. Бродська, В. Якунін; «фахова підготовка майбутніх бібліотечних працівників»: О. Єпіфанова, Г. Швецова – Водка, Т. Ярошенко.

Виклад основного матеріалу. Із 1992 року бібліотечна освіта в США здійснюється лише на рівні магістерських програм, натомість в Україні є бакалаврат із цієї спеціальності. У зв'язку із цим зрозуміло, що виникає певна неузгодженість між змістом навчальних програм із бібліотечного фаху в США та Україні. Магістерські програми у США повинні бути сертифіковані Американською Бібліотечною Асоціацією. В Україні Бібліотечна Асоціація (УБА) таких повноважень на себе не бере, звідси витікає суперечність між впливом української професійної організації на якість професійної підготовки майбутніх фахівців в сфері бібліотекознавства.

У США у фахівців, які отримують магістерський диплом та потім можуть працювати в бібліотечній сфері, написано фахівець із «бібліотекознавство та інформологія», в Україні – «книгознавство, бібліотекознавство та бібліографія». Ця ситуація виокремлює зовнішню суперечність між розумінням професійних обов'язків майбутніх фахівців у США та в Україні.

Теоретичне значення нашого дослідження полягає у розкритті історії становлення та розвитку професійної бібліотечної освіти у США у другій половині ХХ – на початку ХХІ століття, а також в аналізі впливу Американської Бібліотечної Асоціації на магістерські програми з бібліотекознавства та інформології. Останні є прикладом впливу професійної спільноти на підготовку майбутніх фахівців у певній галузі.

При реалізації практичної значущості нашого дослідження передбачається розробка практичних рекомендацій у навчально-виховний процес ВНЗ III-IV р. а. України. Ці рекомендації будуть містити адаптовані інноваційні педагогічні технології, що базуються на модернізації підготовки бібліотечної вищої освіти у ВНЗ України.

Висновки. При аналізі зазначеної вище проблеми можемо констатувати низку суперечностей. Зовнішні з них стосуються невідповідності національним стандартам деяким міжнародним вимогам із бібліотечної справи. Внутрішні існують між теоретичною підготовкою майбутніх фахівців та їхньою практичною підготовкою. Зокрема вмінням використовувати сучасні інформаційно-комп'ютерні технології у професійній діяльності.